

בש"פ 8037/22 - מרדכי יאיר חסין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8037/22

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: מרדכי יאיר חסין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו בתיק מ"ת 48950-08-16 מיום 24.11.2022
שניתן על ידי כב' השופט אברהם הימן

תאריך הישיבה: ו' בכסלוהתשפ"ג (30.11.2022)

בשם העורר: עו"ד מ' פרידמן; עו"ד י' קליין; עו"ד ר' דרחי
בשם המשיבה: עו"ד ס' בלום

החלטה

יציאה של עצור לניתוח אלקטיבי והליך השיקום בעקבות הניתוח - על כך נסב הערר שלפנינו.

1. העורר, כבן 43, נתון במעצר עד תום ההליכים מזה למעלה משש שנים (כארבע שנים מתוכן בחופף לתקופת מאסר), ואין בשלב זה צפי למועד סיום שמיעת ההוכחות בתיק.

כנגד העורר תלוי ועומד כתב אישום המייחס לו מעורבות בשורה של עבירות, לרבות שלוש עבירות של רצח בכוונה תחילה. הרקע לעבירות הוא סכסוך בין חבורות עבריינים שפעלו באזור ראשון לציון, כמפורט בהחלטתו של

עמוד 1

השופט ע' פוגלמן מיום 6.2.2022 (בש"פ 493/22). באותה החלטה עמד בית המשפט על עוצמת הסיכון הגבוהה שנשקפת מהעורר, כפי שעולה גם ממידע מודיעיני שהוצג לבית המשפט.

2. לטענת העורר, הנתמכת במסמכים רפואיים וחוות דעת רפואיות שהוגשו בעניינו, חלה החמרה במצבו הרפואי, כדי כך שאינו יכול ללכת ללא קב, ידיו רועדות וחפצים נשמטים מידי, וככל שלא יעבור בהקדם ניתוח בגבו הוא עלול להיות משותק לצמיתות. עוד נטען, כי לאחר הניתוח צפוי העורר להיות במצב סיעודי ומרותק למיטתו. משכך, פנה העורר לבית המשפט המחוזי בבקשה להורות על המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני חלף מעצרו מאחורי סורג ובריה.

3. בהחלטתו מיום 17.5.2022, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה, בצינו כי לפי המידע המודיעיני שהוצג לו, מסוכנותו של העורר מתקיימת בעוצמה רבה גם מתוך כותלי בית המעצר. ערר על ההחלטה נדחה בהחלטתה של השופטת ע' ברון מיום 9.6.2022 (בש"פ 3584/22) שם נאמר:

"חרף המוגבלויות השונות שתוארו על ידי בא-כוחו, אין בידי לקבוע שמצבו הרפואי התדרדר עד כדי איון של מסוכנותו, באופן המאפשר את העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני. וייתכן, כפי שעולה מהתסקיר שהוגש בעניינו בחודש נובמבר האחרון, לעורר 'עמדות עברייניות מגובשות ומופנמות' וקשרים עמוקים עם עוברי חוק אחרים שלהם הוא מחויב; וכפי שציין בית המשפט המחוזי מסוכנותו היא גם 'מתוך כתלי בית המעצר'. מכאן שהמסוכנות הנשקפת מן העורר איננה רק נגזרת מיכולתו הפיזית לבצע פעולות כאלה ואחרות, אלא גם מהיקף הקשרים שהוא מקיים עם העולם העברייני, וקיים חשש שיתעצמו עם שחרורו ממעצר מאחורי סורג ובריה".

ביני לביני, חזר בית משפט זה והורה על הארכת מעצרו של העורר ב-90 יום נוספים על פי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (החלטת השופט י' כשר מיום 7.11.2022 בבש"פ 6783/22).

4. לאחר הדברים האלה, חזר המבקש ועתר לבית המשפט המחוזי בבקשה להתיר את יציאתו לניתוח ולהורות על שחרורו לאחר הניתוח לצורך הליך שיקומי בביתו או במוסד רפואי אחר, בפיקוח של מפקחים וחברת שמירה.

הבקשה נדחתה בהחלטתו של בית המשפט מיום 24.11.2022, ועל כך נסב הערר שלפניי.

5. אין כיום חולק על כך שמצבו הרפואי של העורר מצריך ניתוח בטווח הזמן הקרוב. בדיון שנערך לפניי, הלינו באי כוח העורר על כך שהניתוח נדחה פעם אחר פעם, בשל העברתו של העורר מבית כלא אחד למשנהו (כפי שעולה מההתכתבויות בין באי כוחו לבין שב"ס, הם התריעו על מצבו של העורר כבר לפני כשנה וחצי). עוד הלין העורר על כך ששב"ס אינו נכון לגלות לעורר מי אמור להיות הרופא המנתח ומתי יתבצע הניתוח.

האם זכאי עציר או אסיר לדעת מראש מי הרופא שינתח אותו ומתי יבוצע הניתוח? כיצד יש לאזן בין הצורך

להבטיח את ביטחון הציבור לבין זכותו של עצור או אסיר מכוח חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996? שאלות עקרוניות אלה מקומן הטבעי להתברר במסגרת עתירת אסיר. מכל מקום, לאחר שעיינתי בחומר החסוי שהונח לפניי, ולאחר דיון קצר בדלתיים סגורות במעמד צד אחד, התשובות לשאלות אלה, בכל הנוגע לעורר, הפיסו את דעתי. משכך, איני רואה להידרש לשאלות העקרוניות שהעלה העורר בנושאים אלה.

6. בהחלטתה בבש"פ 3584/22 הנ"ל, ציינה השופטת ע' ברון כי הדרך הנאותה לברר את טענותיו של העורר לגבי טיב הטיפול הרפואי היא בעתירת אסיר, ועל המלצה זו חזר גם השופט י' כשר בהחלטתו בבש"פ 6783/22 הנ"ל. אלא שלטענת באי כוחו של העורר, הסעד המבוקש הוא שחרורו של העורר לאחר הניתוח, ומשכך הפורום הנכון להעלאת הטענה הוא בית המשפט של מעצרים. לטענת העורר, המדובר בניתוח מורכב וקשה, וברור כי בעקבות הניתוח הוא יהיה במצב סיעודי ויזקק לשיקום ארוך ומתיש, המצריך צוות מקצועי ובעל ניסיון. מאחר שכל יציאה של עציר כרוכה בליווי, ומאחר שהמסלול המינהלי אינו מאפשר הוצאת עצור ממתקן כליאה שלא בדרך של ליווי, הרי שההליך הנכון לעתור לשחרורו ממעצר בתקופה שלאחר הניתוח הוא במסגרת המסלול הפלילי - קרי, הגשת בקשה לעיון חוזר לבית המשפט של מעצר (בש"פ 5857/17 מדינת ישראל נ' קורובקוב (15.8.2017) (להלן: ענייןקורובקוב).

7. דין הטענה להידחות.

עניין קורובקוב, נסב על יציאה נקודתית ממעצר למטרת השתתפות באירוע משפחתי, בעוד שענייננו ביציאה ממושכת לצרכי סיעוד ושיקום. מכל מקום, יפים לענייננו הדברים שנאמרו שם (פסקה 36):

"[...] שילובו של שב"ס בהליך ההחלטה יתרום לאחידות ולשוויון בין עצורים. יתרה מכך, בידי שב"ס נצבר מידע על אודות העצור לאורך תקופת מעצרו, כגון התנהגותו של העצור במעצר, חומר מודיעיני וסכסוכים עם גורמים שונים. מידע זה עשוי להיות בעל משמעות לא רק להחלטה האם להיעתר לבקשת העצור, אלא גם למניעת סיכונים אפשריים שיציאתו ממתקן הכליאה עלולה לגרום".

לכך יש להוסיף, כי המסלול המינהלי של עתירת אסיר הוא המסלול הראוי והמקובל להצגת חומר חסוי לפני בית המשפט. מכל מקום, מהחומר שהוצג לפניי, נמצאתי למד כי העורר ממשיך בקשריו העברייניים גם מבין כתלי הכלא.

8. ועיקרו של דבר.

בקשתו של העורר מקדימה את זמנה. בשלב זה, כל עוד העורר לא נותח וצרכיו השיקומיים-סיעודיים אינם ברורים, וכל עוד שב"ס לא חווה דעתו במסגרת עתירת אסיר אם יש באפשרותו לספק צרכים אלה במסגרת שב"ס, אין מקום שבית המשפט ידון בסוגיות אלה במסלול הפלילי. כך עולה גם ממכתבו מיום 30.11.2022 של יועמ"ש מחוז דרום של שב"ס שבו נכתב כי "לאחר ביצוע הניתוח המיועד, המלצות גורמי הרפואה המנתחים יועברו לגורמי הרפואה אצל שירות בתי הסוהר [...] חזקה כי גורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר יעניקו לעצור מוטי חסין את הטיפול הטוב ביותר

המתאפשר בין כותלי הכלא [...] מקום בו יהא בכך צורך רפואי, הרי כי ייבחן גם הצורך בהעברתו של העצור למסגרת הרפואית במרכז הרפואי של שירות בתי הסוהר (המר"ש)".

לא נעלם מעיני כי לאחר הניתוח ועד למתן החלטה בעתירה כאמור, לכשתוגש, עלול לחלוף פרק זמן שבמהלכו עשוי העורר לשהות במסגרת שב"ס, כאשר בשלב זה, לא ברור אם יש באפשרות שב"ס להעניק את הטיפול הנדרש לעורר. ברם, ניתן להיערך מראש להגשת עתירה כאמור, ושב"ס יכול אף הוא להיערך לכך, וחזקה על בית המשפט כי בבוא העת ייתן החלטתו בהקדם.

9. סוף דבר, שהערר נדחה.

ניתנה היום, י' בכסלו התשפ"ג (4.12.2022).

ש ו פ ט